

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 6P/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820201525
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pilarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5820201525.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou Mgr. Danielou Pilarčíkovu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov, matky: O.. U. O., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX-XX, H., zastúpená: JUDr. Máriou Vevurkovou, advokátkou so sídlom v Námestove, Mieru 312 a otca: S. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.R. S. XXX, S., zastúpený: Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou so sídlom Veľký Krtíš, Nám. A.H. Škultétyho 5, maloleté dieťa v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536, v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 09. 12. 2019, právoplatný dňa 18. 12. 2019 v časti úpravy styku pod bodom 5. tak, že:

- otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý páry týždeň od štvrtka od 17:00 hod do nedele 17:00 hod, kedy si maloletého prevezme z miesta bydliska matky a po ukončení styku maloletého v mieste bydliska matke odovzdá.

Počas vianočných, novoročných, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin bude platiť osobitná úprava stretávania sa otca s maloletým dieťaťom, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom nasledovne:

- počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 23. 12. od 10:00 hod do 26.12 do 10:00 hod a každý nepáry kalendárny rok od 26.12. od 10:00 hod do 1.1. do 17:00 hod.

- počas Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od štvrtka od 10:00 hod do pondelka 17:00 hod.

- počas letných prázdnin od 15.07. od 10:00 hod do 31.07 do 15:00 hod. a od 16.08. od 10:00 hod do 31.08 do 17:00 hod, s tým, že na začiatku styku si otec prevezme maloletého v mieste bydliska matky a po ukončení styku maloletého v mieste bydliska matke odovzdá.

II. Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a dieťa otcovi odovzdať. Matka maloletého dieťaťa je povinná v prípade, že z objektívnych dôvodov nebude možné zrealizovať styk otca s mal. dieťaťom poskytnúť otcovi náhradný termín v rovnakom rozsahu.

III. Rodičia sú povinný bezodkladne navzájom sa informovať o objektívnych prekážkach brániacich uskutočneniu styku s dieťaťom počas stanovenej doby.

IV. Vo zvyšnej časti návrh otca zamieta.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

VI. Otec je povinný štátu uhradiť trovy znaleckého dokazovania vo výške 792,90 EUR.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ dňa 16.10.2020 podal tunajšiemu súdu návrh na zmenu rozsudku Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 9.12.2019, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, v rámci ktorej sa rodičia dohodli, že mal. syn O. bude zverený do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia budú zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal prispievať na mal. syna výživným vo výške 160,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a otec je oprávnený stretávať sa s mal. dieťaťom každý párny týždeň od štvrtka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a okrem všeobecnej úpravy sa dohodli aj na osobitnej úprave styku, týkajúcej sa Vianočných a Veľkonočných prázdnin. V návrhu na zmenu rozsudku uviedol, že v s mal. synom má vytvorený veľmi pekný a hlboký vzťah, je na neho citovo naviazaný, rovnako aj na starých rodičov a krstnú matku. Keď syna odovzdáva mame, vždy plače a nechce sa s ním rozlúčiť. Rovnako aj on je citovo naviazaný na syna, túži sa podieľať na jeho živote v čo najväčšom rozsahu. Žije v rodinnom dome, kde má vytvorenú vlastnú bytovú jednotku, rodinný dom má záhradou, má tak vytvorený vhodný priestor pre starostlivosť o syna. Tiež pracovný čas má rozvrhnutý tak, že sa môže plnohodnotne a nepretržite starať o syna, nemusel by ho nechávať pri rodičoch. V spoločnosti, ktorej je jediným spoločníkom a konateľom Y. potreby A., s.r.o. zamestnal svoju sestru A.. W. O. a svoju matku, obe na dohodu o pracovnej činnosti, čo mu umožní flexibilnejšie a v širšom rozsahu pristupovať k plneniu si rodičovských povinností a venovať sa synovi. Má prehľad o materiálnych potrebách syna, čo sa týka jeho nárokov na stravovanie, obliekanie, obuv, pozná jeho nároky, syn má tiež u neho kontakt so svojimi jedinými starými rodičmi, ktorý sú v jeho výchove a starostlivosti rovnako dôležitými. Syn má atopickú dermatitídu, pričom mu tento ekzém vždy podlieči, natrie mu postihnuté miesta, ale vždy keď si ho preberie od matky, dieťa je pokiaľ ide o tento ekzém v žalostnom stave, ako to bolo aj dňa 8. 7. 2020, kedy aj kontaktoval detskú lekárku MUDr. Šebovú, priložil aj fotky, pričom mu bolo oznámené, že v takomto zlom stave ekzém na predmetných miestach ešte nevidela. Obdobný problém sa u syna pravidelne opakuje, keď ho preberie od matky, akoby matka na ochorenie syna opomínala. Keďže sa dá konštatovať, že matka si pravdepodobne neplní celý rozsah starostlivosti o syna, má záujem o získanie syna do osobnej starostlivosti ešte väčší, pretože bude mať synov zdravotný stav viac pod kontrolou. Tiež matka dieťaťa trpí viacerými závažnými diagnózami, bola hospitalizovaná od 19. 3. 2019 do 28. 6. 2019, celkom po dobu 3 mesiacov. Domnieva sa, že zdravotné diagnózy matky majú závažný vplyv na výchovu a starostlivosť o syna, matka už nemá toľko fyzických síl, nasadenia a ani času venovať sa synovi. Obáva sa, že matka starostlivosť o syna zanedbáva, pretože keď trávi čas u neho je zvedavý, hravý, učentlivý, snaží sa jeho potreby naplniť. Syn počas osobnej starostlivosti matky nepriberá, dostáva len jednostranne zameranú stravu, spravidla nevarenú, spôsob jeho stravovania mu zhoršuje zdravotný problém týkajúci sa atopickej dermatitídy. Matka sa pre svoj zložitý zdravotný stav potrebuje venovať sebe, liečba a pravidelným návštevám lekárov a či vyšetreniam. Domnieva sa, že je v najlepšom záujme syna, aby došlo k zmene úpravy práv a povinností a bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Vzťah matky a syna je rezervovaný, nevenuje mu toľko pozornosti a lásky, chladný citový vzťah matky k synovi pretrváva od narodenia syna má obavu o kvalite a rozsahu výchovy a starostlivosti o syna matkou. Matka nereflektuje na jeho požiadavky o poskytnutie informácií o synovi, resp. ho úplne ignoruje. Dňa 16.7.2020 mal syn narodeniny, matka mu nezodvihla telefón, neumožňuje mu ani videohovory so synom. O synovi nemá informácie. Tiež má matka nového partnera, s ktorým trávi veľa času a zanedbáva syna, nevarí mu domácu stravu, syn sa stravuje na polotovary, zhoršuje sa mu atopická dermatída. Rovnako má dojem, že matka nedostatočne sýti vzťah matka-syn, láskou pozornosťou, pretože je veľmi naviazaný na neho a jeho rodinu, kde sa mu dostáva plnohodnotne lásky a aj starostlivosti. Odmieťa byť len víkendovým otcom ako doteraz. Pôvodná rodičovská dohoda bola len výsledkom tlaku na jeho osobu zo strany súdu a jeho vtedajšej advokátky. Žiadal, aby súd zveril mal. syna do osobnej starostlivosti otca, obaja rodičia budú zastupovať a spravovať jeho majetok, matke uložil povinnosť prispievať na mal. syna výživným vo výške 160,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca a zároveň upravil stretávanie sa matky s mal. dieťaťom každý párny týždeň od štvrtka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a okrem všeobecnej úpravy, upravil aj osobitnú úpravu styku, počas Vianočných a Veľkonočných sviatkov a letných prázdnin, alternatívne zveril maloletého syna striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov počas 7- ich dní nepretržite každý nepárny týždeň u matky od pondelka od 18.00 hod do pondelka do 18 hod a každý párny týždeň u otca od pondelka od 18.00 hod do pondelka do 18 hod, bez určenia vyživovacej povinnosti a s osobitnou úpravou počas Vianočných a Veľkonočných sviatkov a letných prázdnin.

2. Ako prílohu predložil okrem rozsudku Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 9.12.2019, lekársku správu z 16.5.2020 o návšteve ambulantnej pediatrickej pohotovostnej služby, kde bol maloletý ošetrený v súvislosti s atopickým ekzémom, tiež komunikáciu medzi ním a pediatrom MUDr. Ľubomírou Šebovou, potvrdenie Základnej školy s materskou školou, z ktorého vyplýva, že zo strany školy nie je prekážka, aby maloleté dieťa ich zariadenie navštevovalo, pre prípad zverenia do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, tiež dohodu o pracovnej činnosti, potvrdenie o príjme, výpis z listu vlastníctva.

3. Matka sa k návrhu písomne vyjadrila, že s podaným návrhom otca, ktorým sa domáha zmeny úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu nesúhlasí, podľa názoru matky na zmenu starostlivosti pôvodného rozhodnutia nie sú dané dôvody, a na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nie sú splnené podmienky, a táto nie je v záujme maloletého dieťaťa. Od posledného rozhodnutia súdu, ktorým boli upravené rodičovské práva a povinnosti k mal. O., rozsudkom Okresného súdu v Žiline č.k. 9P/127/2019 zo dňa 09.12.2019, právoplatným dňa 18.12.2019 uplynula krátka doba (ani nie 6 mesiacov) a počas tejto doby nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výchovného prostredia mal. O.. Zanedbávanie dieťaťa, obava o vývoj syna a kvalitu poskytovanej starostlivosti, ktoré otec udáva ako dôvod pre zmenu pôvodného rozhodnutia nijakým spôsobom nepreukázal, a tieto obavy otca existujú len ako jeho nereálne predstavy. Na jej strane neboli zo strany úradov, ktoré robili na podnet otca niekoľko kontrol, zistené žiadne nedostatky v poskytovaní starostlivosti o maloleté dieťa. Súd v predchádzajúcom konaní rozhodol na základe uzavretej rodičovskej dohody, v ktorej si ako rodičia maloletého podľa svojho uváženia a najlepšieho záujmu maloletého stanovili rozsah svojich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Tvrdenia otca, že bol k uzavretiu rodičovskej dohody nútený neobstoja a sú irelevantné. Tvrdenia obsiahnuté v návrhu otca sú nepravdivé, zavádzajúce, s cieľom ju zdiskreditovať ako osobu, ktorá má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, od času 19.03.2019, kedy bola hospitalizovaná do 06/2019, a v tomto čase sa otec maloletého dieťaťa s ňou rozišiel, zbalil jej osobné veci, ktoré mala v rodinnom dome vo S., kde dovtedy spoločne bývali. O mal. O. sa stará od narodenia, medzi ňou a maloletým dieťaťom je vytvorený hlboký vzťah a silné citové puto. Toho času je na rodičovskej dovolenke a všetok svoj čas venuje starostlivosti o maloletého. Žijú v byte, pričom pre mal. O. má vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie starostlivosti. V blízkosti ich bydliska je kompletná vybavenosť pre rodičov a ich deti, v blízkosti sa nachádzajú detské ihriská, preliezky, pieskovisko; mal. O. tak má možnosť byť v spoločnosti iných detí a aj týmto spôsobom sa socializovať. Zároveň nepokladá za najvhodnejšie a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby navštevovalo dve zariadenia, je presvedčená, že jediným subjektom, ktorému by tento model mohol vyhovovať je otec dieťaťa, ktorý v tomto procese uprednostňuje svoje záujmy nad záujmami dieťaťa. Otcovi nebráni v styku s maloletým dieťaťom, otec má určený styk každý druhý týždeň od štvrtka od 17,00 hod do nedele do 17,00 hod., ktorý pokladá za dostatočný na upevňovanie vzťahu medzi dieťaťom a otcom, a tento aj riadne dodržiava a styk s dieťaťom riadne umožňuje. Uviedla, že vzťah medzi ňou a otcom dieťaťa je konfliktný. Otec má voči nej vytvorený negatívny postoj, čo nepochybne vyplýva aj z obsahu jeho návrhu, v ktorom ju opisuje, ako osobu, ktorá má k dieťaťu chladný vzťah, podľa otca údajne dieťa u nej neprosperuje, pričom opak je pravdou. Vyčíta jej zdravotné problémy dieťaťa súvisiace s atopickým ekzémom, k čomu uvádza, že s maloletým chodí pravidelne na vyšetrenia, na prehliadky a v prípade zhoršenia zdravotného stavu dieťaťa, o tejto skutočnosti lekára informuje a v plnom rozsahu rešpektuje pokyny a liečbu nariadenú pediatrom. Vzhľadom k závažnosti obvinení zo strany otca, týkajúce sa „zanedbávania“ zdravotného stavu maloletého navrhuje, aby si súd vyžiadal od ošetrojúceho lekára maloletého, ktorým je detská lekárka MUDr. Ľubomíra Červeň Šebová správu o zdravotnom stave maloletého. Tiež je zarazená aj tvrdeniami otca o tom, že poskytuje dieťaťu nevhodnú stravu (polotovary, surovú stravu, jednostranne zameranú stravu a pod). Jediný zmysel týchto nepodložených útokov, a nepráv namierených voči svojej osobe, vidí v snahe otca, zdiskreditovať ju. Maloletému dieťaťu dáva stravu pestrú, nutrične bohatú, vhodnú veku maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti podotýka, že s otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, pri odovzdávaní dieťaťa otec nechodí do bytu (teda ani do kuchyne), dieťa si preberá pred bytom a vzhľadom k nevyspytateľnému správaniu otca, sú pri preberaní prítomné aj tretie osoby, ktoré však do odovzdávania a preberania dieťaťa nezasahujú, stoja obďaleč. Bola nútená pristúpiť k požiadaniu tretích osôb o ich prítomnosť pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa, z dôvodu správania sa na strane otca. Keď otec dieťa odovzdáva matke po čase vyhradenom v súdnom rozhodnutí, reaguje neprimerane - teatrálny sa s dieťaťom lúči, čím u dieťaťa vyvoláva enormnú stresovú reakciu, dieťa nevie ako reagovať, je vydesené, plačlivé. Žiadala otca, aby svoje správanie prispôboval veku dieťaťa a miernil, avšak otec naďalej pokračuje s týmito výstupmi pred maloletým dieťaťom. Zároveň vyvracia tvrdenia otca, o jej zlom zdravotnom stave a uvádza, že jej zdravotný stav

je dobrý, a nijako ju obmedzuje v poskytovaní starostlivosti o maloleté dieťa. Po zdravotnej stránke sa cíti veľmi dobre. Tiež je nepravdivé tvrdenie otca, že má priateľa, matka žije s maloletým sama. Vyjadruje ľútosť nad tým, kam až je otec ochotný zájsť v nepravdivých tvrdeniach, len aby vytvoril o nej negatívny obraz. S maloletým dieťaťom má vybudovaný veľmi silný citový vzťah, maloleté dieťa zahŕňa láskou a nehou a v žiadnom prípade ho nezanedbáva, má vytvorené priaznivé podmienky pre jeho zdravý vývoj a rovnako ako matka k dieťaťu, aj dieťa k nej má silné citové väzby. Žije sama, nemá svojich rodičov (obaja zomreli), a dieťa sa snaží vychovávať tak, že reflektuje jeho potreby. Jej vzťah k synovi je dostatočne sýtený, a dieťaťu sa dostáva od nej dostatok lásky, dbá na vývinové potreby dieťaťa, stabilitu výchovného prostredia. Na druhej strane si je vedomá, že aj otec plní dôležitú úlohu v živote dieťaťa, čomu zodpovedá aj jej prístup k plneniu a riadnemu dodržiavaniu rozsudku Okresného súdu Žilina, v ktorom súd upravil rodičovské práva a povinnosti, a určil styk otca s dieťaťom. V závere poukázala aj na to, že jedným z predpokladov striedavej starostlivosti, ktorú navrhuje otec ako alternatívu k jeho osobnej starostlivosti, je komunikácia medzi rodičmi dieťaťa, aby sa vedeli dohodnúť o záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa. V súčasnosti je komunikácia medzi ňou a otcom konfliktná a napätá, a ako rodičia spolu nekomunikujú tak ako by to bolo v prípade striedavej starostlivosti potrebné. Otec jej neustále niečo vyčíta, má k nej vytvorený extrémne negativistický postoj, a aj táto okolnosť bráni v normálnej komunikácii. Vzhľadom na vek maloletého dieťaťa, vzdialenosť bydliska otca od ich bydliska, zhoršené vzťahy medzi rodičmi dieťaťa sú okolnosťami, pre ktoré v súčasnosti nie je vhodná striedavá starostlivosť, nakoľko by nebol zohľadnený záujem dieťaťa.

4. Vo veci bolo vykonané pojednávanie dňa 8. 6. 2021, na ktorom boli vypočutí obaja rodičia. Otec sa vyjadril, že chce rozšíriť čas stretávania na dlhší čas, nakoľko čas, ktorý trávi so synom na základe súdneho rozhodnutia nepovažuje za dostatočný, musí sa oň podeliť aj so svojimi rodičmi, ktorí majú k synovi vytvorený tiež veľmi dobrý vzťah a zároveň sú jeho jedinými starými rodičmi. Má záujem o prehĺbovanie a upevňovanie rodinných vzťahov. Matka mu odovzdáva dieťa ako balík na pošte, preberá si ho pred dverami bytu a odovzdáva ho pred vchodom do bytovky, a to kvôli svojej bezpečnosti, nakoľko bol napadnutý priateľom matky slovnou a aj fyzicky, svedkami sú mu jeho rodinní príslušníci. Pred rozvodovým konaním matka nemala povolený vstup do domu vo S., k uvedenému uviedol, že ona sama bez jeho vedomia tak sebe ako aj synovi zmenila trvalý pobyt. Úprava styku prebieha tak, ako to bolo upravené rozhodnutím súdu, nestalo sa ani raz, že by styk nebol realizovaný, matka mu dieťa odovzdáva vždy načas, jemu sa stáva, že syna vracia matke aj v neskorších hodinách, prispôsobuje sa synovi, stane sa, že ho nechá sa vyspať. Komunikácia medzi ním a matkou dieťaťa viazne, nie je pravdou, že by matku pred synom nazýval chorou ženou, je to vymyslené. Podľa neho maloletý, môže navštevovať aj dve škôlky a ak mu matka podpíše škôlku v R., po tom matke podpíše škôlku v H.. Matka sa vyjadrila, že s návrhom otca nesúhlasí, poukázala na negativistický postoj otca voči jej osobe, klamstvami sa ju snaží znemožniť predovšetkým ako matku. Nedokážu spolu komunikovať ani pri odovzdaní syna, vznikla situácia, keď jej držiac syna na rukách vykrikoval, že je chorá žena, pri jednej návšteve kričal, že ho kope, čo si nahrával, pričom to vôbec nebola pravda, iba hľadá dôvody, ako ju má spochybniť, ako matku, poukazuje na nepravdivý jej zdravotný stav a tiež aj syna. Obáva sa toho, kde dokáže až zájsť, obáva sa, že syna manipuluje voči nej, že mu niečo hovorí, čo nie je pravda. Niekedy sa stalo, že syn plakal, keď ho priviezol, ale bolo to len také divadielko, bývalý manžel ho držal v náručí a hovoril, mu že aby sa nebál, že to už všetko skončí. Nie je pravdou, že by neumožňovala otcovi kontakt so synom prostredníctvom videohovorov, tieto však musí prispôbiť aj tomu, ako syn chce komunikovať, tiež ako dieťa nevydrží dlho pred mobilným telefónom. Skutočne sa obáva, či ide o zdravý výchovu otca o syna, či mu otec dáva správny vzor.

5. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré boli predložené spolu s návrhom vo veci samej. Okrem iného aj s rozvodovým rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 9.12.2019, ktorým bola súčasne schválená rodičovská dohoda v znení, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia budú zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal prispievať na mal. syna výživným vo výške 160,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a otec je oprávnený stretávať sa s mal. dieťaťom každý páry týždeň od štvrtka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a okrem všeobecnej úpravy sa dohodli aj na osobitnej úprave styku, týkajúcej sa Vianočných a Veľkonočných prázdnin. Okrem iného boli súdu predložené správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, pracovisko Tvrdošín z ktorých vyplynulo, že matka aj s maloletým bývajú v 3-izbovom byte, ktorý je moderne a účelne zariadený. Z dôvodu opakovane podaných podnetov otcom na matku maloletého, boli vykonané šetrenia v rodine matky a maloletého, a to v dňoch 8. 8. 2019, 19. 8. 2019, 11. 11. 2019, 25. 11. 2019, 28. 2. 2020, 2. 3. 2020, 19. 5. 2020 a 13. 11. 2020,

príčom v domácnosti matky nezistili pochybenia v starostlivosti o dieťaťa. Matka bola vždy s dieťaťom doma, o dieťa bolo bezchybne postarané. Šetrenie v rodine vykonal aj Mesto H.. Zo správy vyplynulo, že vykonali neohlásené šetrenie dňa 19.11.2020 v dopoludňajších hodinách, doma sa nachádzala matka s dieťaťom, rovnako neboli zistené nedostatky, naopak aj správa zamestnancov mesta vyznela v prospech matky. Zo správy MUDr. Ľubomíry Šebeovej vyplynulo, že spoluprácu obdivoch rodičov hodnotí pozitívne, obaja javia záujem o zdravotný stav dieťaťa, bezodkladne komunikujú zdravotné problémy, matka sa na vyšetrenia a kontroly dostavuje s maloletým riadne a včas, zabezpečuje absolvovanie povinných prehliadok, očkovaní. Zo správy kolízneho opatrovníka ďalej vyplynulo, že rodičia ešte pred rozvodom boli zaradení do mediácie od 3. 10. 2019, v rámci mediácie bola spísaná neformálna dohoda o stretávaní sa otca s maloletým, ktorú rodičia rešpektovali do vydania rozvodového rozsudku. V roku 2020 sa otec obrátil na ÚPSVR Námestovo so žiadosťou o zabezpečenie psychológa a so súhlasom matky bola rodičom sprostredkovaná spolupráca s občianskym združením TENENET. Z predložených správ TENENET, o.z. vyplynulo, že u otca boli zistené negatívne nastavenia voči matke, chcel by rovnako participovať na výchove syna, spochybňoval rodičovské zručnosti matky, uvádzal, že sa cíti ako vymazaný rodič, nakoľko styk so synom nie je dostatočný, vyjadril presvedčenie, že zdravotný stav matky jej neumožňuje zabezpečovať dostatočnú starostlivosť o syna, bola u neho zistená tendencia spochybňovať rolu matky. Otec tiež vyjadril obavu, že syn bude „poženštený“, pretože nie je v striedavej starostlivosti. Zo sledovania vzťahovej väzby medzi matkou a synom bolo zistené, že väzba medzi nimi je dobre vytvorená, matka dokáže načítať potreby a emócie dieťaťa. Zároveň mu zrkadlí jeho pocity a učí ho verbalizovať. Otec im signalizoval nespokojnosť s obsahom ich správy, opakovane poukazoval na neschopnosť matky so zabezpečovaním vhodnej stravy, navštevuje so synom gastroenterologickú ambulanciu, z dôvodu, že na strane syna dochádza k nepravidelnému vyprázdňovaniu. Naopak matka nezaznamenala žiadne problémy s vyprázdňovaním, bolo poukázané, že je namieste, v prípade ak sa nepotvrdí fyziologické narušenie tráviaceho traktu, zapodievať sa alternatívou, či sa nejedná o psychosomatický problém zadržiavania istých emócií, prípadne o reakciu maloletého na stres. Následne vyplynulo, že z lekárskejších správ, ktoré má otec k dispozícii sa u syna nepreukázala žiadna anomália. Zo sledovania vzťahovej väzby medzi otcom a synom bolo zistené, že väzba medzi nimi je dobre vytvorená, niektoré situácie však pôsobili neštandardne. Otec je na syna naviazaný a správa sa k synovi protektívne, čo sa prejavuje aj v správaní voči matke, keďže je presvedčená, že matka synovi nevenuje dostatočnú starostlivosť. Tiež bolo počas stretnutia otcom signalizované, že v slivoch mal maloletý výtok a má zakalený moč, napriek odporúčaniu k lekárovi nešiel, matka navštívila pediatra, ktorý však žiaden zdravotný problém nezistil. Z poslednej správy vyplynulo, že cieľom poradenstva bolo predovšetkým pomôcť zlepšiť komunikáciu medzi rodičmi, čo sa nepodarilo. Z obsahu správy z 31. 5. 2021 vyplynulo, že z reakcie otca na obsah nimi podanej správy, obviňovanie poradcu z klamstva, prezentované vysoko agresívne konanie vyhodnotili ako manipulatívnu techniku, ktorú používa otec často v svojom správaní (vyplyva z pozorovania rodiny a vzájomných vzťahov v rodine). Tiež obviňovanie kurátorky z pozmeňovania správ a iných informácií. Odporučili vyhotoviť súdnoznalecké komplexné vyšetrenie osobnosti oboch rodičov v odbore psychológia, s cieľom posúdiť osobnostné charakteristiky rodičov a ich možný vplyv na vývin dieťaťa a vzťahové väzby v rodine.

6. Otec na súdnom pojednávaní konanom dňa 8.6.2021 predložil znalecký posudok PhDr. Marty Halašovej, PhD., odbor psychológie, vyhotovený pod č. 51/2021 na žiadosť otca, za účelom psychodiagnostického vyšetrenia otca a maloletého a tiež odborné stanovisko detskej psychológie a patopsychológie Bratislava. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že otec má predpoklady pre výchovu svojho syna, pre zabezpečenie jeho zdravého komplexného vývinu. Je potenciálne extrovertný a dominantný, aktuálne skôr uzavretý s intenzívnym vnútorným životom, nastavený prejavovať a prijímať lásku a vytvárať príjemné vzťahy. Intelektová kapacita otca je orientačne v norme, osobnosť je primerane diferencovaná a integrovaná s rozvinutou hodnotovou a záujmovou zložkou, čo je dôležité pre poskytovanie vývinových stimulov maloletému. Má vysoko pozitívny vzťah k maloletému, u otca neboli zistené podstatné prekážky na výkon starostlivosti o maloletého. Rodičovské výchovné postoje otca sú diferencované. Vo výchove má tendenciu byť s dieťaťom kamarátsky a solidárny, prejavovať dieťaťu nadmernú starostlivosť, podnecovať jeho slovné prejavy. Chce potlačiť agresivitu dieťaťa. V súčasnej situácii je potrebné znižovať prežívanie diskomfortu, prijímať kompromisy ako bežnú súčasť života rodiča a riešiť zaťažujúce problémy konštruktívne, zmierniť ubíjajúci tlak a prijať svoj diel zodpovednosti za komplikovaný rodičovský vzťah s matkou maloletého. Znalkyňa odporučila prehodnotiť vnímanie rodičov ako hodných zbožňovania a deti a rodičov považovať za navzájom si rovných, čo môže predstavovať podvedome vyvíjaný nadlimitný tlak na kompetencie dieťaťa a destabilizovať detskú psychiku. U maloletého ide o osobnosť chlapčeka na konci vývinového obdobia batolaťa vo vývine,

vývin je v rámci normy po stránke motorickej, mentálnej, sociálnej, citovej a rečovej. Vzťah maloletého k obidvom rodičom je zachovaný. Pri hre pozitívne spomína matku. Obidvoch rodičov a seba vníma ako rodinu, pri otcovi je pokojný, spokojný a usmievavý. Otec vhodne saturuje jeho vývinové potreby. K obidvom rodičom má pozitívne citové väzby, nemožno hovoriť o silnejšom citovom vzťahu k jednému z rodičov, alebo že by jedného z rodičov preferoval. K otcovi prejavoval pozitívny príklon. Vzťah maloletého k súčasnému rodinnému prostrediu otca je pozitívny. Pre zdravý vývin je potrebné primerane porovnateľne rozvíjať vzťahy s príbuzenstvom z obidvoch strán rodičov. Možno predpokladať, že častejší styk maloletého s otcom by život maloletého citovo a podnetovo obohatil. Rozšírenie starostlivosti otca o syna na celý týždeň možno odporučiť. Zo záverov odborného stanoviska vyplynulo, že pre zdravý psychický vývin dieťaťa je potrebné pre maloletého mať kontakt s oboma rodičmi, ktorý primárne vychádza z pocitu istoty a bezpečia, ktorý maloletý zdieľa vo vzťahu s oboma rodičmi. Neboli zistené žiadne zmeny v správaní, ktoré by poukazovali na prejavy separačnej úzkosti, maloletý sa vie bezpečne odpútať od matky a zostať bez jej prítomnosti na dlhší čas. Má vytvorený bezpečný emocionálny vzťah s otcom, obidvaja rodičia sú pre maloletého významnými emocionálnymi osobami, ktoré mu saturujú pocit bezpečia a istoty. Pre zdravý psychický vývoj je potrebné, aby maloletý mal primeraný kontakt s oboma rodičmi, preto je potrebné, aby sa pri styku zohľadnili aktuálne potreby dieťaťa a vyvážený styk s obidvomi rodičmi.

7. Dňa 21. 6. 2021, po vykonaní hlavného pojednávania, otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal rozšíriť stretávanie so synom, nakoľko v rámci všeobecnej úpravy má možnosť byť s maloletým synom iba 6 dní v mesiaci, čo nie je dostatočný priestor na prehĺbenie citových väzieb najmä k ostatnej rodine, ktoré by maloletého veľmi obohatili. Maloletý sa teší na spoločne strávené chvíle, ktoré sa snaží spestriť rôznymi výletmi, plánuje obohacujúce programy, počas ktorých maloletý nadobúda rôzne zručnosti, učí sa bicyklovať, plávať, spoznáva prírodu atď. Pre syna zabezpečil všetky potrebné veci, aby sa u neho cítil komfortne. Okrem toho, že žije na dedine, čo dáva pre maloletého priestor pre iné vnemy ako byť v meste, má možnosť pre syna zabezpečiť aktívne trávenie voľného času aj v blízkom okolí. Na druhej strane nemá priestor na to, aby mohol ísť so synom na dovolenku k moru, ktorú by syn tak veľmi potreboval. Bolo by to veľmi vhodné aj na liečbu jeho ekzémov, tiež by to bolo priaznivé na jeho dýchací systém. Napriek tomu, že sa snažil aj minulý rok dohodnúť s matkou na prázdninách, o čom prikladá aj dôkaz o požiadavke, ktorú smeroval na jej osobu, odpoveď mu nedala a trvala na striktnom dodržiavaní styku v zmysle rozsudku. Tým, že medzi nimi pretrváva konflikt, nie je možné očakávať zo strany matky žiadnu dohodu, nakoľko matka akceptuje len to, čo je dané súdom a nič nad rámec. Práve z dôvodu, že nie sú ako rodičia schopní komunikácie, požiadal UPSVaR v Žiline o zabezpečenie subjektu, ktorý by im v danej veci pomohol. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka UPSVaR Náместovo však koná absolútne neštandardne a v rozpore s etikou kolízneho opatrovníka, nakoľko je evidentné, že namiesto toho, aby objektívne zhodnocovala všetky skutočnosti v najlepšom záujme maloletého, drží stranu matke a jeho ako otca zavrhuje. Následne v návrhu rozvinul a poukázal na správanie a vystupovanie kolíznej opatrovníčky, ktoré označil ako zaujaté voči jeho osobe. Tiež sa vyjadril, že stratil akúkoľvek dôveru v spoluprácu s organizáciou TENENET o.z., ktorú požiadal o riešenie konfliktnej situácie medzi ním a matkou v zabezpečení starostlivosti o syna, keďže syna viacnásobne prevzal v zlom zdravotnom stave a jeho komunikácia s kolíznou opatrovníčkou kvôli jej osobnej zaujatosti viazla. Bol v očakávaní, že im bude pridelený odborný pracovník, ktorý okrem preukazovania asertívnej komunikácie je schopný zabezpečiť plnenie zadaných cieľov, jeho očakávania však neboli naplnené. Je smutné, ale aj neprofesionálne, keď odborník a psychológ centra pre deti a rodinu povie, že mu má stačiť víkend a má byť rád, že so synom prežije len pekné chvíle. Rovnako ako kolízna opatrovníčka, aj pracovníčka TENENETu sa postavila na stranu matky. Zarazila ho posledná správa Mgr. Divulit, z ktorej vyplýva, že napomáhala matke pri príprave na pojednávanie, všetky hovory s pani Mgr. Divulit si nahral a jednu nahrávku priložil k návrhu. Napriek tomu, že si stanovili ciele, s ktorými súhlasila aj matka (napr. telefonovanie so synom), tieto ciele neboli vôbec naplnené, a keď žiadal Mgr. Divulit, aby zabezpečila plnenie týchto cieľov, začala sa stavať do pozície ochrancu matky, čo vyplýva aj z priložených správ. Z dôvodu priblíženia rešpektovania dohody uzatvorenej prostredníctvom TENENETu matkou priložil vypracovanú štatistiku: V roku 2020 volal synovi 58x a matka mu neumožnila ani jeden telefonát so synom. Prvú fotku mu poslala dňa 15.12. 2020, čo bolo po prvom sedení s TENENETom. V roku 2021 volal 150x, matka mu umožnila telefonát 20x. Celý čas volania je cca 38 min a z toho 15 min je, keď sa na syna pozerá ako sa kúpe, keďže mu matka volala v čase jeho kúpania. Je evidentné, že dieťa, ktoré má rado vodu sa nebude s ním rozprávať, lebo je zaujatý inou činnosťou. Z uvedeného vyplýva, že so synom komunikoval v priemere 40 sekúnd. Matka mu poslala 11 fotiek maloletého, ktoré obsahovali aj mastičky a ATB. Následne mu poslala 20-30 sekundové videá 5x bez toho, aby syna reálne videl, čo sa úplne

míňa účinku, nakoľko ani nevie, kedy boli nahraté a on má záujem komunikovať so synom, počuť ho a nie sa na neho pozeráť na videách. Mal. O. je jeho syn a rád by sa aktívne zúčastnil jeho života. Dieťa potrebuje mať pocit bezpečného prechodu medzi oboma rodičmi, vedomosť o tom, že môže byť s tým rodičom, o ktorého má v daný čas záujem. Tým sa dieťa začne správať úplne prirodzene, a raz bude mať záujem byť s jedným, a následne s druhým rodičom. Ani jedného nebude preferovať ako dôležitejšieho, bude mať plnú saturáciu oboch rodičov a hlavne sa u neho nerozvinie konflikt lojality. Matka by si mala uvedomiť, že práve deti, ktorým bolo bránené v styku v čase dospievania majú s preferenčným rodičom veľmi vážne rozpory a odchádzajú k druhému rodičovi s tým, že s preferenčným rodičom odmietajú komunikovať. V danom prípade o to viac, že sa jedná o chlapca, ktorý potrebuje mať mužské vzory a ktorý bude prirodzene vyhľadávať mužskú spoločnosť. Je dôležité, aby mal maloletý dostatočný priestor na nasávanie mužských vzorov, ktoré mu ako otec a rovnako aj starý otec vedia zabezpečiť. Je dôležité, aby sa nestal poženšteným, lebo tento stav by bol pre syna veľmi neblahý pre isté problémy v čase dospievania, ako aj v dospelosti, v rámci jeho budúcich partnerských vzťahov. Je evidentné a vyplýva to aj zo znaleckých posudkov, že deti, ktoré boli vychovávané len jedným rodičom (hlavne matkami) majú výrazné nedostatky vo vnímaní osobnej identity, veľmi často sa identifikujú s iným pohlavím (napr. 30 ročný muž nakreslí ženu, lebo sa vníma viac ako žena), pričom sa jedná o nevedomé vnímanie ovplyvnené detstvom. Rovnako sa veľmi často stáva, že sa dospelí rodičia identifikujú ako deti, pričom namiesto seba, svojej manželky (partnerky) a dieťaťa nakreslia seba ako dieťa a svojich rodičov. Tento jav je čoraz viac častejší a súvisí to s neúmerným rozpadom rodín ako aj vylúčením druhého rodiča zo starostlivosti. Z vyššie uvedených dôvodov sa snaží o to, aby mali so synom možnosť saturovať chýbajúci čas medzi nimi aspoň v rámci letných prázdnin, pokiaľ im to súd umožní. Je si vedomý, že bez zásahu súdu nebude mať syn možnosť prežiť zážitky, ktoré ho vedia obohatiť. Nakoľko sa blížia letné prázdniny je nutné neodkladne upraviť styk so synom v rámci tohto obdobia, aby mohol maloletý tráviť polovicu svojho voľného času aj s ním, keďže doteraz trávil letné prázdniny výlučne s matkou. Vzťah sa vytvára hlavne cez spoločné zážitky, na ktoré môže maloletý s radosťou spomínať. Rád by zobral syna na dovolenku, čo mu nikdy nebolo dopriate. Vzhľadom k rozdielnym názorom dohoda o styku počas letných prázdnin s matkou nie je možná. Ako prílohu predložil súdu fotokópiu správy zo dňa 17. 2. 2020, kde sa na matku obrátil s návrhom dohody úpravy styku počas letných prázdnin roku 2020.

8. Uznesením Okresný súd Námestovo č.k. 6P/10/2020-155 rozhodol tak, že upravil styk otca s maloletým synom počas letných prázdnin, vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zmietol. Proti rozhodnutiu súdu podala odvolanie matka, Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 7Cop/58/2021-220 z 19.10.2021 uznesenie prvej inštancie potvrdil.

9. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie, uznesením sp. zn. 6P/10/2020-247 zo dňa 2. 12. 2021 ustnaovil znalca z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia Mgr. Ivana Moravčíka, ktorý vypracoval znalecký posudok č. 5/2021. Z obsahu znaleckého posudku vyplynulo, že vykonal psychologické vyšetrenie aj maloletého za použitia klinických metód: klinicky rozhovor, pozorovanie, voľná kresba, terapeutické karty. Maloletý má s oboma rodičmi dobrú vzťahovú väzbu, je emočne dobre sýtený z oboch strán, rodičia sa mu venujú aj napriek tomu, že navzájom nevedia/ nie sú schopní komunikácie bez výrazného vplyvu emočnej zložky. Rodičovské zručnosti matky dokážu plnohodnotne saturovať všetky potreby maloletého, matka dokáže citlivo, empaticky vnímať všetky jeho aktuálne i budúce potreby, má pre neho porozumenie, nekladie dôraz na výkon a necháva ho viac v pozícii dieťaťa, ktoré skúma a objavuje svet, prirodzene sa učí a vytvára svoje produkty bez jej primárneho zásahu alebo inštrukcie. Poskytuje mu pocit bezpečia, účelne mu nevytvára averziu, resp. strach z jej exmanžela, resp. miesta kde žije. Komunikuje s ním tak, aby sa u neho nerozvinula traumatická reakcia v dôsledku odlúčenia rodičov. Má tendenciu zmierňovať následky rozchodu s exmanželom a vytvára podmienky na možnú spoluprácu, limituje ju však osobná skúsenosť s exmanželom atak občas pod vplyvom emócií nie je schopná vytvárať podmienky styku otca so synom nad rámec vytýčeného súdom. Maloletý ju prirodzene rešpektuje, má voči nej vreľý, intenzívny vzťah, má pocit bezpečia a istoty. Osobný vývin maloletého je primeraný veku, nenarušený patológiou, fyziologicky a somaticky v poriadku. Jeho vzťah k rodičom je vreľý, city a emócie sú prejavované ku každému rodičovi bez prítomnosti negatívnych faktorov (ako strach z komunikácie, vyhýbanie sa očnému kontaktu, strach z narušenia intímnej zóny rodičom alebo iným dospelým, nebráni sa fyzickému dotyku). Počas kontaktu s otcom sa staval do pozície, kedy je ochotný a pripravený vyhovieť náročnejším požiadavkám a kvalitou prevedením výkonu. Rodičovské schopnosti otca sú primárne orientované na synov výkon, zručnosti, schopnosti a vzhľad. Syna má úprimne rád, prejavuje mu dostatok podpory a stimulácie. Má tendenciu aktívne vstupovať do jeho produkcie v rámci vytvárania diela, či úlohy. Pôsobí na neho motivačne a stupňuje náročnosť

tak, aby dosiahol maloletý do najväčší úspech. Je pozorný k jeho budúcim potrebám a dokáže ich predikovať. Komunikuje s ním intenzívne, verbálne aktívne a dáva dôraz na intonáciu. V komunikácii je podporujúci. Ohľadom komunikácie a vyjadrovania postojov k matke je však zdržanlivý až negativistický. Výrazne vplýva na synov úsudok a formovanie postojov k matke, a to najmä negatívne. Nie je schopný nadhľadu, nevie sa oslobodiť v súvislosti s predchádzajúcim vzťahom s O. matkou. Prostredníctvom syna vedome/nevedome trestá jeho matku za zlyhanie vzťahu, čiastočne syna používa ako nástroj na vysporiadanie sa s touto situáciou. V domácnosti otca pravdepodobne dochádza k zintenzívňovaniu tohto naratívu otca ohľadom O. matky a podporu nachádza u svojich rodičov a sestry. Jeho fixácia na anáлно-genitálnu oblasť maloletého je hodná pozornosti. Rovnako tak i jeho zaujatosť O. výškou, váhou, parametrami, ktoré nespĺňajú jeho ideálne predstavy o tom, v akej fyzickej kondícii a výšky /váhy by mal byť maloletý O. aktuálne k jeho fyzickému veku. Za pozornosť stojí taktiež i jeho zvyk, ktorý odpozorovala O. matka pracovníčky o.z. Tenenet počas návštevy domácnosti O. otca za prítomnosti maloletého, a to bozk otca a syna aj prostredníctvom jazyka tzv. „francúzsky bozk“ Vzťah O. k otcovi je kladný, syn ho rešpektuje ako prirodzenú autoritu a je v jeho prítomnosti rád, nevyhýba sa jej, aktívne prispieva k tomu, aby bol medzi nimi nielen verbálny ale aj fyzický kontakt. Snaží sa naplniť jeho očakávania a túžby, je ním rád stimulovaný a podporovaný, nakoľko následne po realizácii výkonu dostáva za svoju aktivitu pozitívnu spätnú väzbu, ktorá je pre neho hodnotná a túži po nej. Zo strany matky znalec v súvislosti s manipuláciou alebo prejavmi nevhodného správania u O. neevidoval žiadnu známu skutočnosť. Zo spisu však vyplýva, rovnako tak to konštatovala aj matka počas rozhovoru so znalcom a tieto informácie potvrdil aj samotný otec, že existujú určité znaky a prejavy manipulatívneho správania sa otca v súvislosti s tým, akým spôsobom buduje u maloletého vzťah k jeho matke, napr. ani pred znalcom sa netajil, že matku vníma ako nezodpovednú matku, ktorá zanedbáva syna, nerieši jeho zdravotný stav, ktorý je alarmujúci z hľadiska parametrov jeho fyziognómie, príp. presvedčenia o chýbajúcich vitamínoch, toto konanie možno posúdiť ako manipulatívne a podkopávajúce dôveru mal. k matke. Znalec v závere znaleckého posudku odporučil upraviť stretávanie otca so synom každý párne víkendy, vrátane osobitnej úpravy počas vianočných, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin, a to vrátane prespávania, bez prítomnosti matky.

10. Na nariadenom pojednávaní dňa 29. 4. 2022 súd pristúpil k výsluchu znalca, ktorý uviedol, že na záveroch znaleckého posudku zotrúva v celom rozsahu, následne zodpovedal otázky ohľadom podkladov, z ktorých vychádzal pri svojich záveroch uvedených v znaleckom posudku, a to vrátane záverov, ohľadom možného manipulatívneho správania otca, tiež sa vyjadroval k v znaleckom posudku zmieňovanej fixácii otca na anáлно-genitálnu oblasť maloletého a tiež k tzv. „francúzskemu bozku“, to tiež z akých podkladov v spise vychádzal s tým, že matke by iba odporučil, vzhľadom na tvrdenia uvádzané v spise, ďalej len sledovať správanie sa mal.. Uviedol, že osobne, či už počas osobného kontaktu s otcom, alebo maloletým nespozoroval varovné signály.

11. Podľa § 26 Zákona NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej v texte len Zákonom o rodine) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa ustanovenia § 24 ods. 2, 4 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súdom pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súdom dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Po vykonaní dokazovania výsluchom účastníkov konania a po oboznámení sa s listinnými dôkazmi v spise, súd zistil, že naposledy bolo rozhodnuté o výkone rodičovských práv a povinností k mal. Marekovi rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 9.12.2019, právoplatným

18.12.2019, ktorým bola schválená rodičovská dohoda v znení, že mal. O. bol zverený do osobnej starostlivosti matky, s právom oboch rodičov maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal prispievať na mal. syna výživným vo výške 160,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zároveň sa rodičia dohodli o úprave styku otca s mal. O. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. dieťaťom každý párný týždeň od štvrtka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a okrem všeobecnej úpravy sa dohodli aj na osobitnej úprave styku, týkajúcej sa Vianočných sviatkov a Veľkonočných prázdnin. Zároveň bolo zistené, že predmetným súdnym rozhodnutím, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, nebol upravený styk otca s maloletým dieťaťom v období letných prázdnin. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že styk otca s maloletým synom prebieha, podľa dohodnutej úpravy.

14. Otec maloletého dňa 16.10.2020 podal tunajšiemu súdu návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, napriek tomu, že od posledného rozhodovania súdu o úprave rodičovských práv a povinností k mal. synovi neuplynul ani jeden rok, pričom súd môže zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností, len ak sa zmenia pomery na strane rodičov alebo maloletého dieťaťa. Otec zmenu pomerov odôvodnil jeho nepreukázanými obvineniami matky, že zanedbáva osobnú starostlivosť o maloletého syna, zo zanedbávania jeho zdravotného stavu - syn trpí atopickou dermatídou, uvádzal, že matka tento zdravotný problém zanedbáva, predložil súdu fotografie intímnych častí tela svojho maloletého syna s tvrdením, že zdokumentoval, akým hrubým spôsobom mala matka zanedbať zdravotnú starostlivosť o syna. Tiež uvádzal, že matka trpí viacerými závažnými diagnózami, bola hospitalizovaná od 19. 3. 2019 do 28. 6. 2019, celkom po dobu 3 mesiacov a domnieva sa, že zdravotné diagnózy matky majú závažný vplyv na výchovu a starostlivosť o syna, matka už nemá dostatok fyzických síl, nasadenia a ani času venovať sa synovi. Syn počas osobnej starostlivosti matky nepriberá, dostáva len jednostranne zameranú stravu, spravidla nevarenú, spôsob jeho stravovania mu zhoršuje zdravotný problém týkajúci sa atopickej dermatitídy. Matka sa pre svoj zložitý zdravotný stav potrebuje venovať sebe, liečba a pravidelným návštevám lekárov a či vyšetreniam. Uviedol, že sa domnieva, že je v najlepšom záujme syna, aby došlo k zmene úpravy práv a povinností a bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Vzťah matky a syna je rezervovaný, nevenuje mu toľko pozornosti a lásky, chladný citový vzťah matky k synovi pretrváva od narodenia syna má obavu o kvalite a rozsahu výchovy a starostlivosti o syna matkou. Pôvodná rodičovská dohoda bola len výsledkom tlaku na jeho osobu zo strany súdu, jeho právnej zástupkyne. Matka všetky vyjadrenia otca vyvrátila a uviedla, že zo strany otca ide o nepravdivé, zavádzajúce tvrdenia za účelom zdiskreditovať ju ako osobu, ktorá má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti. O mal. O. sa stará od narodenia, medzi ňou a maloletým dieťaťom je vytvorený hlboký vzťah a silné citové puto, venuje mu všetok svoj čas. V byte, v ktorom býva so synom má vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie starostlivosti a otcovi nebráni v styku s maloletým dieťaťom a otcovi styk s dieťaťom riadne umožňuje. Uviedla, že vzťah medzi ňou a otcom dieťaťa je konfliktný, otec má voči nej vytvorený negatívny postoj, čo vyplýva aj z obsahu jeho návrhu. S maloletým synom chodí pravidelne na vyšetrenia, na prehliadky a v prípade zhoršenia zdravotného stavu dieťaťa, o tejto skutočnosti lekára informuje a v plnom rozsahu rešpektuje pokyny a liečbu nariadenú pediatrom. Navrhla, aby si súd vyžiadal od ošetrojúceho lekára maloletého, ktorým je detská lekárka MUDr. Ľubomíra Červeň Šebová správu o zdravotnom stave maloletého. Maloletému dieťaťu dáva stravu pestrú, nutrične bohatú, vhodnú veku maloletého dieťaťa. Bola nútená pristúpiť k požiadaniu tretích osôb o ich prítomnosť pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa, z dôvodu správania sa na strane otca, otec sa pri odovzdávaní dieťaťa správa teatrálny, vyvoláva enormnú stresovú reakciu, dieťa nevie ako reagovať, je vydesené, plačlivé. Zároveň vyvrátila tvrdenia otca, o jej zlom zdravotnom stave, po zdravotnej stránke sa cíti veľmi dobre. Tiež je nepravdivé tvrdenie otca, že má priateľa, matka žije s maloletým sama. Jej vzťah so synom je dostatočne sýtený, a dieťaťu sa dostáva od nej dostatok lásky, dbá na vývinové potreby dieťaťa, stabilitu výchovného prostredia a rovnako si uvedomuje, že otec plní dôležitú úlohu v živote dieťaťa, čomu zodpovedá aj jej prístup k plneniu a riadnemu dodržiavaniu rozsudku. Obaja rodičia potvrdili, že ich komunikácia je na zlej úrovni, nevedia spolu komunikovať a nie je tak vylúčené, že nehody medzi rodičmi by mohli byť aj spúšťačom možných stresových reakcií u maloletého dieťaťa.

15. Za účelom preverenia tvrdení otca bolo vykonané znalecké dokazovanie, súdu boli poskytnuté tiež správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, pracovisko Tvrdošín z ktorých vyplynulo, že práve z dôvodu opakovane podaných podnetov otcom na matku maloletého, boli vykonané šetrenia v rodine matky a maloletého, a to v dňoch 8. 8. 2019, 19. 8. 2019, 11. 11. 2019, 25. 11. 2019, 28. 2. 2020, 2. 3. 2020, 19. 5. 2020 a 13. 11. 2020, pričom v domácnosti matky nezistili pochybenia

v starostlivosti o dieťaťa, naopak o dieťa bolo bezchybne postarané. Šetrenie v rodine vykonalo aj Mesto H., zo správy mesta vyplynulo, že vykonali neohlásené šetrenie a rovnako neboli zistené nedostatky, naopak aj správa zamestnancov mesta vyznela v prospech matky. Zo správy MUDr. Ľubomíry Šebovej vyplynulo, že spoluprácu obdivoch rodičov hodnotí pozitívne, obaja javia záujem o zdravotný stav dieťaťa, bezodkladne komunikujú zdravotné problémy, matka sa na vyšetrenia a kontroly dostavuje s maloletým riadne a včas, zabezpečuje absolvovanie povinných prehliadok, očkovaní. Rodičom bola sprostredkovaná spolupráca s občianskym združením TENENET, o.z., z obsahu správ vyplynulo, že u otca boli zistené negatívne nastavenia voči matke, spochybňoval rodičovské zručnosti matky, vyjadril presvedčenie, že zdravotný stav matky jej neumožňuje zabezpečovať dostatočnú starostlivosť o syna, bola u neho zistená tendencia spochybňovať rolu matky. Zo sledovania vzťahovej väzby medzi matkou a synom bolo zistené, že väzba medzi nimi je dobre vytvorená, matka dokáže načítať potreby a emócie dieťaťa. Zároveň mu zrkadlí jeho pocity a učí ho verbalizovať. Otec im signalizoval nespokojnosť s obsahom ich správ, opakovane poukazoval na neschopnosť matky. Zo sledovania vzťahovej väzby medzi otcom a synom bolo zistené, že väzba medzi nimi je dobre vytvorená, niektoré situácie však pôsobili neštandardne. Z obsahu správy z 31. 5. 2021 vyplynulo, že z reakcie otca na obsah nimi podanej správy, obviňovanie poradcu z klamstva, prezentované vysoko agresívne konanie vyhodnotili ako manipulatívnu techniku, ktorú používa otec často v svojom správaní (vyplyva z pozorovania rodiny a vzájomných vzťahov v rodine). Tiež obviňovanie kurátorky z pozmeňovania správ a iných informácií. Odporučili vyhotoviť súdnoznalecké komplexné vyšetrenie osobnosti oboch rodičov v odbore psychológia, s cieľom posúdiť osobnostné charakteristiky rodičov a ich možný vplyv na vývin dieťaťa a vzťahové väzby v rodine. Zo znaleckého posudku rovnako vyplynulo, že maloletý má s oboma rodičmi dobrú vzťahovú väzbu, je emočne dobre sýtený z oboch strán, rodičia sa mu venujú aj napriek tomu, že navzájom nevedia/ nie sú schopní komunikácie bez výrazného vplyvu emočnej zložky. Rodičovské zručnosti matky dokážu plnohodnotne saturovať všetky potreby maloletého, poskytuje mu pocit bezpečia, komunikuje s ním tak, aby sa u neho nerozvinula traumatická reakcia v dôsledku odlúčenia rodičov, má tendenciu zmierňovať následky rozchodu rodičov a vytvára podmienky na možnú spoluprácu. Rodičovské schopnosti otca sú primárne orientované na synov výkon, zručnosti, schopnosti a vzhlad, syna má úprimne rád, prejavuje mu dostatok podpory a stimulácie. Pôsobí na neho motivačne a stupňuje náročnosť tak, aby dosiahol maloletý čo najväčší úspech. Ohľadom komunikácie a vyjadrovania postojov k matke je však zdržanlivý až negativistický, výrazne vplyva na synov úsudok a formovanie postojov k matke, a to najmä negatívne. Nie je schopný nadhľadu, nevie sa oslobodiť v súvislosti s predchádzajúcim vzťahom s O. matkou. Prostredníctvom syna vedome/nevedome trestá jeho matku za zlyhanie vzťahu, čiastočne syna používa ako nástroj na vysporiadanie sa s touto situáciou. V domácnosti otca pravdepodobne dochádza k zintenzívňovaniu tohto naratívu otca ohľadom O. matky a podporu nachádza u svojich rodičov a sestry.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd vykonal pomerne rozsiahle dokazovanie, a to za účelom preverenia tvrdení otca, ktorými spochybňoval rodičovské zručnosti matky, ktorými odôvodňoval návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností voči mal. synovi, pričom ani z jednej správy, či už zo správy kolízneho opatrovníka, Mesta H., detskej lekárky MUDr. Ľubomíry Šebovej, priebežných správ TENENETu, o.z., či znaleckého posudku Mgr. Ivana Moravčíka z odboru psychológia a ani zo znaleckého posudku PhDr. Marty Halašovej, ktorý predložil otec nevyplnili žiadne skutočnosti, ktoré by čo len v najmenšom nasvedčovali pravdivosti jeho tvrdení ohľadom zanedbávania starostlivosti zo strany matky. Naopak, z vykonaných dôkazov vyplynulo, že matka je zodpovedným rodičom, ktorý dokáže plnohodnotne saturovať všetky potreby maloletého dieťaťa s tendenciou zmierňovať následky rozchodu rodičov a vytvára podmienky na možnú spoluprácu. V prípade otca bolo zistené, že síce má mal. syna úprimne rád, prejavuje mu zároveň dostatok podpory a stimulácie a pôsobí na neho motivačne, ale na druhej strane ohľadom komunikácie a vyjadrovania postojov k matke je zdržanlivý až negativistický, výrazne vplyva na synov úsudok a formovanie postojov k matke, a to najmä negatívne. Podporne tomuto záveru zodpovedá aj snaha otca vykresliť v očiach súdu matku ako nezodpovedného rodiča. Závery znaleckého posudku, nasvedčovali aj skutočnosti načrtnuté v správach kolízneho opatrovníka a TENENETu, o.z., z ktorých vyplynulo možné manipulatívne správanie otca. Súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že negatívne tvrdenia otca vo vzťahu k matke, neboli založené na žiadnom objektívnom podklade, a rovnako aj súd nadobudol presvedčenie, že otec sa snažil zdiskreditovať matku, jej rodičovské zručnosti, aby dosiahol zverenie syna do svojej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na zistenia, ktoré vyplynuli z výsledkov dokazovania, súd nezistil dôvod, na zmenu rozsudku Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 9.12.2019, právoplatným 18.12.2019 v časti, ktorým bol mal. O. zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec nepreukázal od posledného rozhodnutia súdu zmenu

pomerov ani na strane mal. syna a ani na strane rodičov, absolútne sa nepreukázali jeho tvrdenia o zanedbávaní starostlivosti o mal. syna zo strany matky. Zároveň súd nerozhodol ani o zverení maloletého syna do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pretože by to nebolo v záujme maloletého, to predovšetkým vzhľadom k tomu, že rodičia nevedia spolu komunikovať, prejavy manipulatívneho správania otca, jeho negatívneho nastavenia voči matke, zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že výrazne vplýva na synov úsudok a formovanie postojov k matke, a to najmä negatívne. Nie je schopný nadhľadu, nevie sa oslobodiť v súvislosti s predchádzajúcim vzťahom s O. matkou. Prostredníctvom syna vedome/nevedome trestá jeho matku za zlyhanie vzťahu, čiastočne syna používa ako nástroj na vysporiadanie sa s touto situáciou. V domácnosti otca pravdepodobne dochádza k zintenzívňovaniu tohto naratívu otca ohľadom O. matky a podporu nachádza u svojich rodičov a sestry. Súd preto návrh otca na zmenu rozsudku Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 9.12.2019, právoplatným 18.12.2019 v časti, ktorým bol mal. O. zverený do osobnej starostlivosti matky zamietol.

17. Zároveň z vykonaného dokazovania vyplynulo, že mal. syn má k obidvom rodičom pozitívne citové väzby a obaja rodičia synovi vedia odovzdať pozitívne hodnoty k všestrannému rozvoju jeho osobnosti. Je vždy v záujme maloletého dieťaťa, aby mal kontakt s oboma rodičmi, aby sa obaja rodičia podieľali na jeho výchove. Súd preto pristúpil k zmene rozsudku Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 9.12.2019, právoplatným 18.12.2019 v časti úpravy styku otca s maloletým synom, a to v časti pokiaľ ide o osobitnú úpravu styku, a to najmä o obdobie letných prázdnin, ktoré v predchádzajúcej úprave zahrnuté neboli, pričom z dôvodu prehľadnosti, zahrnul do výrokovvej časti celý výrok ohľadom stretávania sa otca s maloletým synom, pričom pri úprave styku súd vychádzal z toho, že maloletý už bude navštevovať predškolské zariadenie a od roku 2024 (t.j. páry rok, v tomto roku maloletý nadobudne 6. rok svojho veku) začne navštevovať školské zariadenie a pribudnú mu tak školské povinnosti. Súd potom popri všeobecnej úprave styku, ktorú ponechal bez zmeny, rozhodol tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. synom počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 23. 12. od 10:00 hod do 26.12 do 10:00 hod a každý nepáry kalendárny rok od 26.12. od 10:00 hod do 1.1. do 17:00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od štvrtka od 10:00 hod do pondelka 17:00 hod., počas letných prázdnin od 15.07. od 10:00 hod do 31.07 do 15:00 hod. a od 16.08. od 10:00 hod do 31.08 do 17:00 hod, s tým, že na začiatku styku si otec prevezme maloletého v mieste bydliska matky a po ukončení styku maloletého v mieste bydliska matke odovzdá. Keďže mal. dieťa má so svojim otcom vybudované vzájomné pozitívne citové väzby, maloletý pozná prostredie otca a otec na neho pôsobí motivačne, súd tak dospel k záveru, že je v záujme maloletého, aby mohol počas letných prázdnin tráviť s otcom rovnaký čas, ako ho bude tráviť aj spolu s matkou, a preto letné mesiace súd rozdelil medzi otca a matku na polovicu.

18. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Ani jeden z účastníkov konania si trovy konania neuplatnili.

19. Zároveň súd uložil povinnosť otcovi nahradiť štátu trovy znaleckého dokazovania vo výške 792,90 Eur, ktoré vznikli štátu v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku č. 5/2021 znalcom Mgr. Ivana Moravčíka z odboru psychológia, nakoľko práve z podnetu otca bolo vykonané znalecké dokazovanie, keďže otec podal návrh na zverenie mal. syna do jeho osobnej starostlivosti, eventuálne striedavej osobnej starostlivosti rodičov, pričom zmenu pomerov odôvodňoval pomerne vážnymi obvineniami matky, že z jej strany malo dochádzať k zanedbávaniu starostlivosti o syna a matka si nevytvorila pevné citové puto k synovi, pričom tieto tvrdenia boli znaleckým posudkom jednoznačne vyvrátené a negatívne tvrdenia otca nemali reálny základ. Otec tak konal tendenčne, v snahe zdiskreditovať matku a dosiahnuť rozhodnutie súdu o zverení maloletého syna do jeho osobnej starostlivosti, pričom v priebehu dokazovania, vyplynulo tiež podozrenie z jeho manipulatívneho správania, ktoré malo tiež podstatný vplyv na rozhodnutie o návrhu otca na zmenu starostlivosti, a keďže otec spochybňoval kompetentnosť úradov (kolízneho opatrovníka, pracovníka TENENETu, o.z.), pre spravodlivé a objektívne rozhodnutie súdu bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. Znalecké dokazovanie potvrdilo, že otec je negatívne nastavený voči matke, výrazne vplýva na synov úsudok a jeho formovanie postojov k matke, a to najmä negatívne. Keďže otec podal zjavne neopodstatnený návrh na zmenu osobnej starostlivosti o mal. syna, návrh otca preto súd v tejto časti aj zamietol, pričom otec v návrhu uvádzal tendenčné negatívne tvrdenia ohľadom starostlivosti matky o mal. syna, súd považoval za správne a spravodlivé, aby otcovi uložil povinnosť nahradiť trovy, ktoré štátu vznikli v súvislosti práve so znaleckým dokazovaním.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom podpísaného súdu.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.